

Det kan du lære i Windows XP-skolen

Her er Komputer for alle Windows XP-skole. I den kan du stifte bekendtskab med opbygningen og de mange funktioner, den nyeste version af Windows har at byde på.

Skolen kan både tjene som en generel indføring i Windows XP for den, der slet ikke har haft med Windows at gøre før, og til lærdom og inspiration for den, der kender Windows i forvejen, men som ikke er fortrolig med XP's nye udseende og de ændringer, der i øvrigt er sket i forhold til de tidligere Windows-versioner.

Skolen starter med en otte sider artikel i dette nummer og fortsætter med to sider ad gangen i de næste fem numre af bladet. Efterhånden som de enkelte afsnit har været bragt, bliver de lagt på K-CD'en under "Komputerskolen".

Følg med i alle afsnit af Windows XP-skolen:

1 2 3 4 5 6 Aktivering er nødvendig, hvis Windows XP skal virke. Se hvordan, og lær desuden det mest grundlæggende om den nye Windows-udgave: Det nye udseende, den nye "Start"-menu, mappernes nye funktioner og om at dele pc'en med andre, hvilket også er blevet lettere.

1 2 3 4 5 6 Windows XP kan sagtens komme til at se ud som Windows 98/Me, hvis du hellere vil have det sådan. Lær at tilpasse skrivebordet og "Start"-menuen, så det hele kommer til at se ud, præcis som du vil have det.

1 2 3 4 5 6 Orden og sikkerhed er altid godt. Kodeordene i tredje afsnit er ganske almindelig oprydning, systemgendannelse, sikkerhedskopiering og beskyttelse af sine personlige filer, herunder det nye filsystem, XP kan bruge.

1 2 3 4 5 6 Videoprogrammet Windows Movie Maker er som noget nyt en fast del af XP. Vi ser på det og dets muligheder samt på funktionerne i Windows Media Player, som i den nyeste version også tilbyder flere nye funktioner.

1 2 3 4 5 6 Windows XP arbejder på en anden måde end de tidligere Windows-versioner. Det kan i nogle tilfælde give problemer med både ældre programmer og pc'ens hardware. Vi løser de mest almindelige i skolens femte del.

1 2 3 4 5 6 Et netværk bestående af flere computere er ikke længere forbeholdt virksomheder. Flere og flere har det også privat. Det er Windows XP i høj grad forberedt til. Lær om mulighederne for at dele filer og hele drev.

Få den fulde fornøjelse af Windows XP

Den nyeste Windows-udgave ser ikke bare ud på en ny måde. Den fungerer også anderledes – og bedre – end de ældre versioner. Har du fået Windows XP, så følg denne skole, og lær om både det grundlæggende og de nye muligheder.

Det kan vel diskuteres, hvor flatterende det er, at den nyeste udgave af Windows, Windows XP, har fået øgenavnet smølf-Windows. Men årsagen er såmænd ikke andet, end at der er mere fest og farver i den nye Windows. Og sikkert er det i øvrigt, at Windows XP er den bedste og mest stabile Windows-udgave til dato.

Og så er der denne gang virkelig tale om en ny Windows-udgave, hvor der ikke har været de store fornyelser i Windows-udgaverne siden Windows 95.

XP står for det engelske ord experience, som kan oversættes med både oplevelse og erfaring. Det er en videudvikling af Windows 2000, som kun forholdsvis få har på hjemme-pc'en, fordi den udgave primært var rettet mod erhvervslivet og først og fremmest skulle opfylde den del af verdens særlige krav til sikkerhed, stabilitet og ydelse.

Alle disse krav er der ikke slækket på, men det har slet ikke været det, der er slået på i forbindelse med markedsføringen af XP. De store ord har i den forbindelse handlet om et ventligt udseende og masser af hjælpefunktioner – med andre ord ting, almindelige mennesker med en computer i dagligstuen eller arbejdsværelset kan bruge til noget.

XP starter hurtigere end forgængerne, proceslinjen tilpasser sig automatisk de ting, man foretager sig, og

der er hele tiden en "wizard" parat til at hjælpe gennem uvante opgaver.

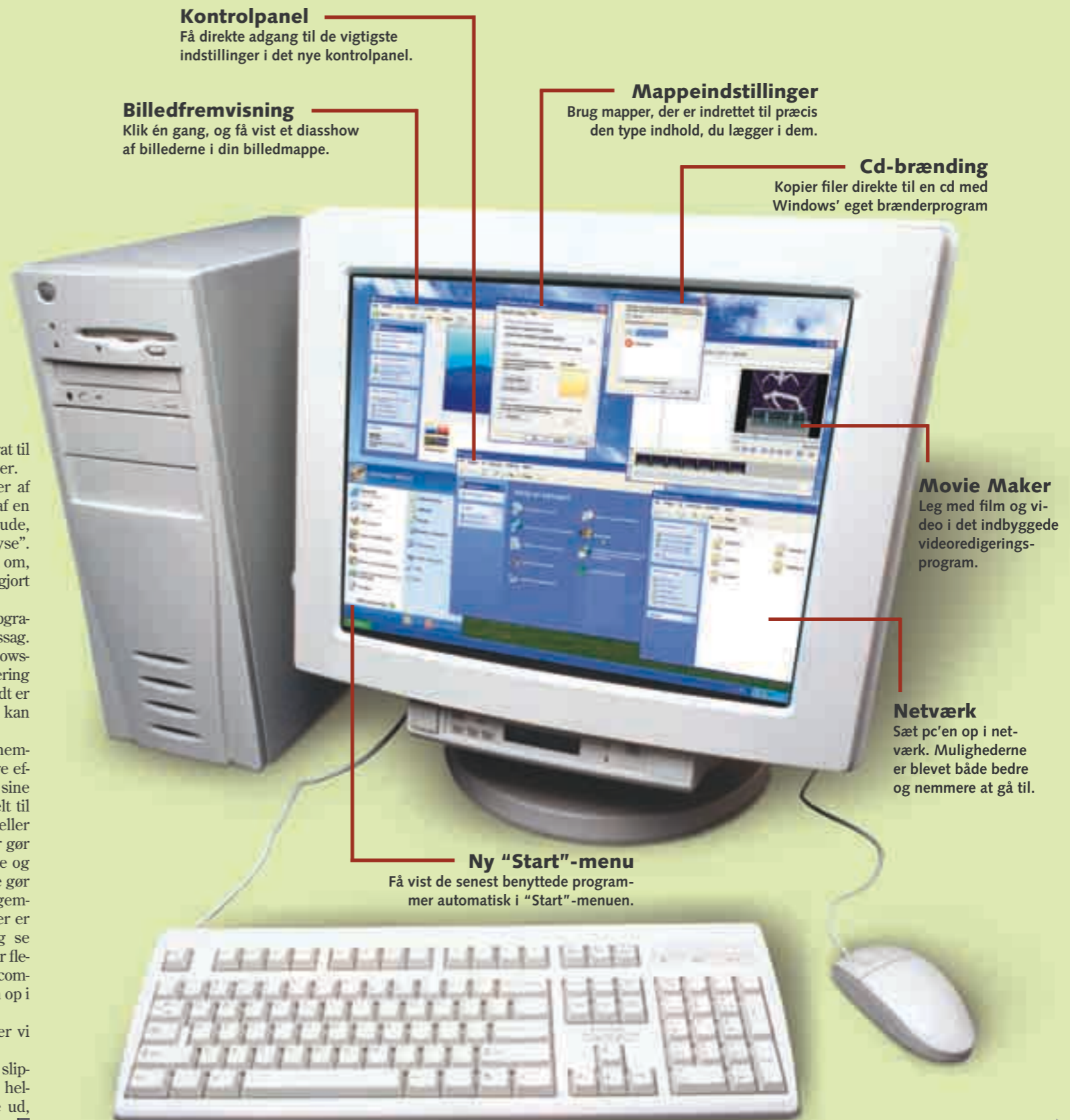
I forhold til tidligere udgaver af Windows vil programmer, der af en eller anden grund går i hårdknude, heller ikke få Windows til at "fryse". I XP får man nemlig blot besked om, at det pågældende program har gjort noget forkert og nu lukkes.

Om det nu kan betale sig at opgradere til Windows XP, er en smagssag. Hvis man har en tidligere Windows-udgave, der kører fint, er opgradering ikke strengt nødvendigt. Omvendt er der mange nye funktioner, man kan have glæde af.

De nye muligheder gør det nemmere at løse opgaver på en mere effektiv måde. Man kan tilpasse sine mapper, så de egner sig specielt til dokumenter, til musik, billeder eller video. De digitale fotofunktioner gør det muligt at skanne, organisere og dele billeder. Musikværktøjerne gør det nemmere at finde, hente, gemme og afspille digital musik. Der er programmer til at redigere og se videoer på computeren. Og der er flere gode muligheder for at dele computeren med andre og sætte den op i mindre netværk.

Det og meget andet kommer vi ind på i denne skole.

Og vi viser også, hvordan du slipper af med "smølferiet", hvis du hellere vil have Windows til at se ud, som du er vant til. ■

Kontrolpanel
Få direkte adgang til de vigtigste indstillinger i det nye kontrolpanel.

Billedfremvisning
Klik én gang, og få vist et diasshow af billederne i din billedmappe.

Mappeindstillinger
Brug mapper, der er indrettet til præcis den type indhold, du lægger i dem.

Cd-brænding
Kopier filer direkte til en cd med Windows' eget brænderprogram

Movie Maker
Leg med film og video i det indbyggede videoeditoringsprogram.

Netværk
Sæt pc'en op i netværk. Mulighederne er blevet både bedre og nemmere at gå til.

Ny "Start"-menu
Få vist de senest benyttede programmer automatisk i "Start"-menuen.

Aktiver og registrer XP

I kampen mod piratkopiering har Microsoft fra og med XP-versionen af Windows (og også XP-versionen af Office-pakken) indført tvungen aktivering. Aktiverer du ikke senest 30 dage efter installationen, fungerer programmet eller programmerne enten slet ikke eller kun i begrænset

omfang. Under aktiveringen, der kan klares via enten internet eller telefon, indsamler Microsoft oplysninger om din computer og sikrer på den måde, at den samme udgave af Windows XP ikke kan aktiveres igen på en anden computer. Har du købt en computer, hvor Windows XP allerede er

installeret, er aktiveringen (men ikke registreringen) foretaget på forhånd.

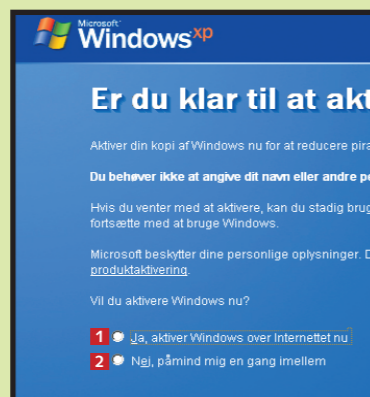
Nøjes du med at aktivere Windows XP, behøver du ikke at give personlige oplysninger.

Aktivering er til gengæld ikke nok, hvis du vil benytte dig af at få telefonisk hjælp fra Microsoft. Så skal Windows XP også registreres. Og her skal du opgive navn og adresse.

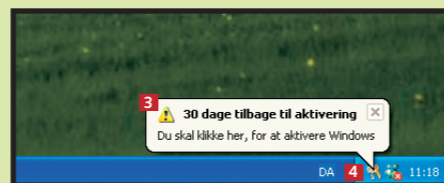
Aktivering

Både aktivering og registrering tilbydes i forbindelse med installationen af programmet.

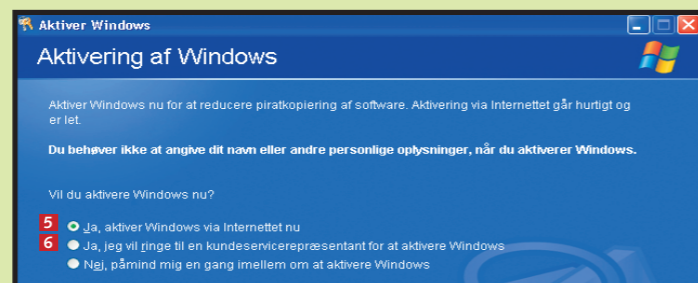
1 Under installationen bliver du spurgt, om du vil aktivere Windows XP. Sig ja til det **1**, hvis du kan og vil gøre det over internettet. Sig nej **2**, hvis du vil vente. Det sker der ikke noget ved.

2 Sprang du aktiveringen over under installationen af Windows XP, vil du jævnligt blive mindet om det via en lille taleboble, der dukker op nederst til højre på skærmen. Klik på taleboblen **3**, når den viser sig, eller dobbeltklik når som helst på det lille nøgleikon **4** på proceslinjen.

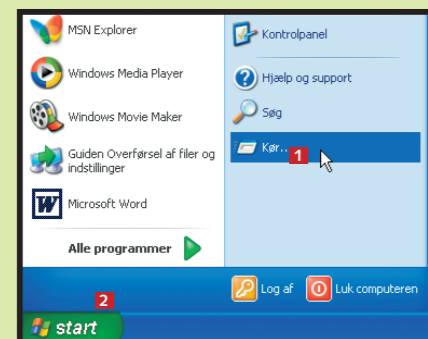

3 Guiden "Aktiver Windows" starter. Har du en internetforbindelse, kan du vælge at markere "Ja, aktiver Windows via Internettet nu" **5**. Har du ikke internet, skal du vælge "Ja, jeg vil ringe til en kundeservicepræsentant for at aktivere Windows" **6**. Klik herefter på "Næste", og følg guidens anvisninger.

Registrering

Registrering er ikke nødvendig for at bruge Windows XP, men det er nødvendigt for at kunne få gratis hjælp fra Microsoft, hvis der opstår problemer.

1 Vælg "Kør" **1** i menuen "Start" **2**. Skriv "regwiz /r" **3** i boksen "Åbn" **4**. Der skal være et mellemrum lige før skråstregen. Klik "OK" **5**.

2 Følg guiden "Windows XP Guiden Online-registrering".

Det tomme bord

Er man vant til tidligere udgaver af Windows, er det en noget tom fornemmelse at åbne Windows XP første gang. Det

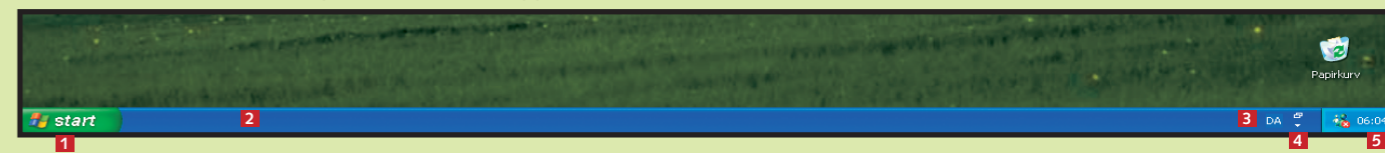
eneste ikon, der ligger på skrivebordet, er papirkurven. Det er der dog rige muligheder for at ændre på. Mulighederne for at

ændre opsætningen af "Start"-menuen venter vi med. Her ser vi kun på, hvordan tingene fungerer umiddelbart.

Skrivebordet

Bortset fra, at ikoner for "Denne computer", "Internet Explorer" og "Dokumenter" ikke, som vi er vant til fra tidligere, ligger på skrivebordet, er opbygningen den samme. Nederst til venstre åbnes "Start"-menuen **1**. På proceslinjen **2** til højre for "Start"-menuen vises, hvilke programmer og mapper, der er åb-

ne netop nu. Det er muligt at skifte sproginstillinger ved at klikke på i dette tilfælde bogstaverne "DA" **3** for dansk og at få hjælp ved at klikke på spørgsmålstegnet **4**. Yderst til højre vises foruden uret **5** ikoner for de programmer, der starter op automatisk sammen med Windows.

"Start"-menuen

"Start"-menuen fungerer trods nyt udseende langt hen ad vejen, som den plejer. Øverst ses navnet på den, der er logget på **6**. Til venstre herunder er der adgang til internet **7** og e-mail **8** samt nogle faste programmer. Og som noget nyt vil de senest anvendte programmer også vises. Skal man bruge et program, der ikke er umiddelbart synligt, findes det under "Alle programmer" **9**. Den højre halvdel indeholder blandt andet de genveje, der før i tiden lå fast på skrivebordet: "Dokumenter" **10**, "Denne computer" **11** og – hvis computeren er koblet på et netværk – "Netværkssteder". Der er også direkte adgang til "Dokumenter"-mappens undermapper "Billeder" **12** og "Musik" **13**, og endelig er der adgang til "Kontrolpanel" **14**, Windows' hjælpefil **15** samt "Søg" - **16** og "Kør" - **17** funktionerne. Nederst ligger knapperne "Log af" **18**, som vi kommer ind på i slutningen af dette skoleafsnit, og "Luk computeren" **19**, som beskrives herunder.

Tips til Windows XP

Hvis du vil læse om alle de juridiske betingelser, der er forbundet med din brug af Windows XP, så klik på "Hjælp og Support", som ligger i højre side af "Start"-menuen. Brug søgeordet "License", og vælg punktet "Spørgsmål og svar om slutbrugerlicens-aftalen".

Hvis du vil have vist de kendte ikoner for fx "Denne computer", "Rejsetaske" og "Dokumenter" på skrivebordet, kan du højreklikke på det, vælge "Egenskaber" og klikke på "Tilpas skrivebordet" under fanen "Skrivebord".

Luk eller genstart

Man bør altid bruge Windows' automatiske lukkefunktion, når computeren skal lukkes.

Slukker man bare for strømmen, kan det få konsekvenser for computerens programmer.

1 Klik på "Start"-menuen, og vælg knappen "Luk computeren".

2 Du får nu tre muligheder. Med den midterste knap **1** lukker du computeren og alle de programmer, der kører. Vælger du i stedet knappen "Dvale" **2** til venstre, er det kun computeren, der lukker ned. Programmerne lægger sig, om man så kan sige, til at sove uden at slette fx åbne dokumenter. Når computeren tændes igen, vil den automatisk åbne med de ting, der var åbne, da den blev lagt i dvale. Til højre ligger knappen "Genstart" **3**. Den skal af og til bruges, efter at man har installeret nye programmer. Og ellers kan den være en god mulighed, hvis computeren efter hårdt arbejde er begyndt at drille lidt.

Intelligente mapper

Mapper er, som de altid har været, det sted, hvor dine forskellige filer gemmes, hvad enten det er programmer, tekstdokumenter, billeder eller noget andet. Men mapperne ser anderledes ud i Windows XP. Og så er de blevet forsynet med funktioner, der passer netop til den slags indhold, man lægger i dem.

Alle mapper har en menulinje og en værktøjslinje (plus eventuelt en adresselinje) øverst. Som noget nyt er der til venstre for visningen af mappens indhold en opgaverude, der er delt i tre. Øverst vises opgaver, der er relevante i forhold til den aktuelle mappe. I midten afhænger indholdet også af den ak-

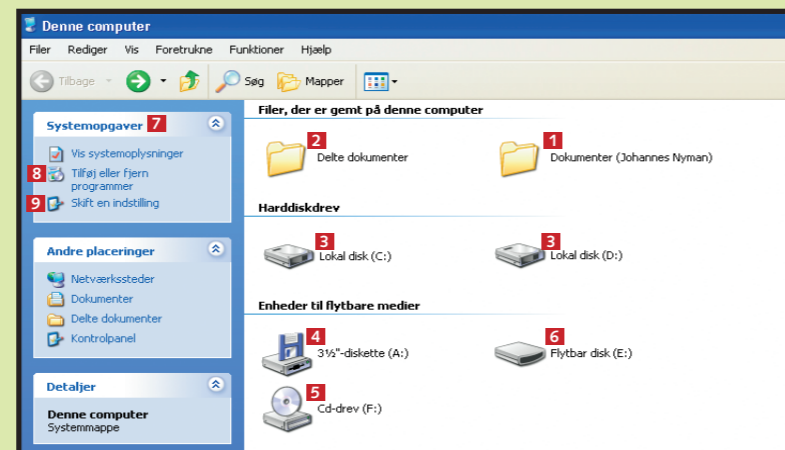
tuelle mappe, men generelt handler det om hurtigt at kunne navigere rundt til andre mapper. Og nederst vises detaljer om den pågældende mappe eller en markeret fil.

Grundlæggende kan mapperne på en computer deles i tre: Systemmapper, almindelige mapper og ZIP-komprimerede mapper.

Systemmapper

Systemmapper fungerer på samme måde som almindelige mapper, og de er også bygget op på samme måde. Forskellen er, at det er i systemmapperne, Windows har lagt alle de ting, der udgør computerens grundlæggende system, mens de almindelige mapper typisk er dem, man selv arbejder med.

De vigtigste systemmapper er "Denne computer" og "Kontrolpanel". Er computeren tilsluttet et netværk, vil der også optræde en tredje vigtig systemmappe "Andre netværkssteder". Netværk kommer vi ind på i skolens sidste afsnit, og "Kontrolpanel" ser vi på, efterhånden som vi får brug for indholdet i mappen. "Denne computer" er pc'ens hovedmappe. Herfra er der adgang til alle de andre mapper på computeren.

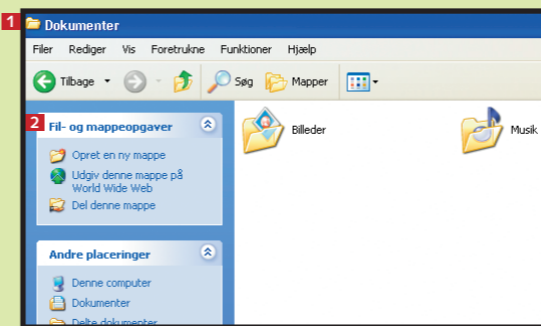

1 I mappen "Denne computer" har du adgang til to dokumentmapper. Dels den almindelige 1 for den, der er logget på computeren, og dels mappen "Delte dokumenter" 2, som alle, der bruger computeren, har adgang til. Nedenunder er der adgang til computerens harddisk(e) 3. Og nederst er der adgang til diskettedrev 4, cd-rom-drev 5 og eventuelt andre ekstradrev 6. Øverst i opgaveruden til venstre kan man få vist computerens systemindstillinger 7. Man kan gå direkte til funktionen "Tilføj eller fjern programmer" 8 og man kan vælge "Skift en indstilling" 9, som åbner "Kontrolpanel".

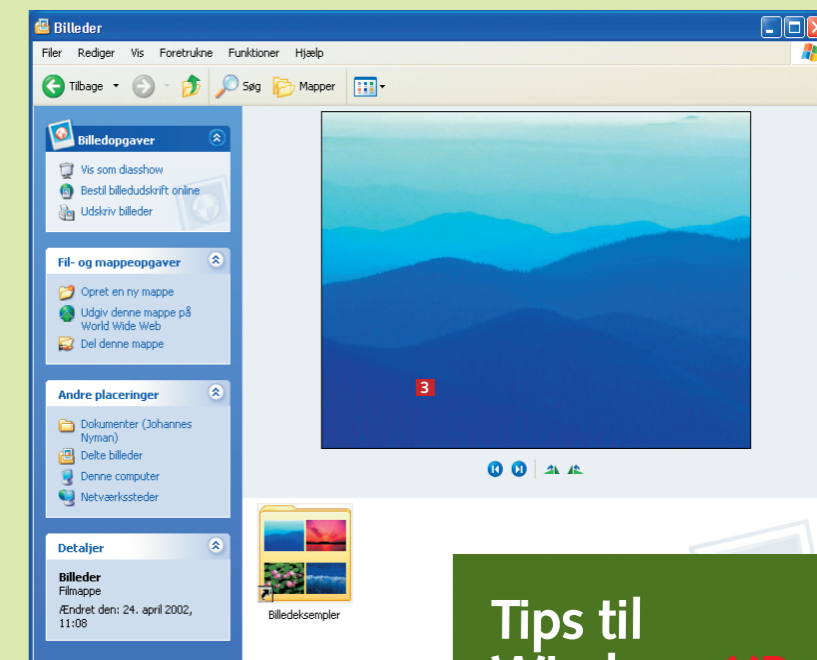
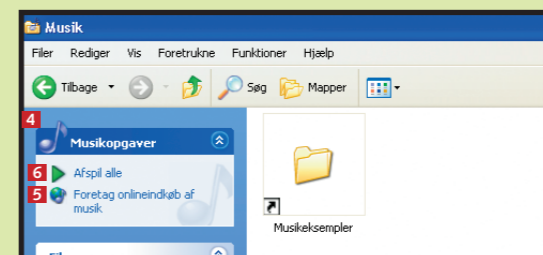
Almindelige mapper

Hovedmappen blandt de almindelige mapper er mappen "Dokumenter". Herfra er der automatisk adgang til mapperne "Billeder" og "Musik". Som navnene på mapperne antyder, så egner de sig hver især til enten fx tekst- eller regnearksdokumenter, billed- og musikfiler.

1 Mappen "Dokumenter" 1 vil man ofte oprette undermapper i. Det kan fx være en mappe med breve, en mappe med skoleopgaver eller lignende. I opgaveruden 2 til venstre handler mulighederne derfor først og fremmest om at gøre noget med en bestemt undermappe, man har markeret først.

3 I mappen "Musik" er der også specielle funktioner i opgaveruden til venstre 4. Man kan gå direkte på internettet for at købe musik online 5. Men nok så anvendeligt er det, at man med et enkelt klik kan få afspillet alle filerne i mappen 6 i "Windows Media Player", som vi kommer mere ind på i skolens fjerde afsnit.

2 I billedmappen kan man dels få vist et stort eksempel 3 på det billede, man markerer. I opgaveruden er der desuden blandt andet mulighed for at få vist alle billederne i mappen som diasshow på skærmen eller at sende alle billederne til udskrift på printeren.

Tips til Windows XP

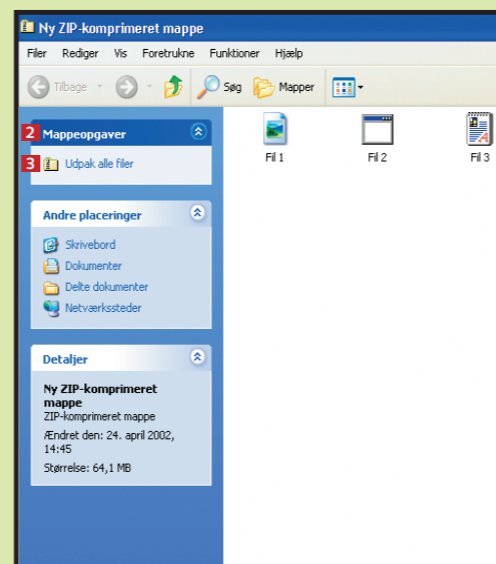
Har du flere mapper og/eller andre vinduer åbne og gerne vil retur til skrivebordet, så højreklik på proceslinjen, og vælg "Vis skrivebordet". Du kan åbne alle vinduerne igen med samme manøvre og i stedet vælge "Vis åbne vinduer".

Ud over billed- og musikmapper har Windows XP specielt definerede mapper til enkelte fotoalbum, musiknumre og videoer.

ZIP-komprimerede mapper

1 En ZIP-komprimeret mappe kan kendes på lynlåsen på mappeikonet 1. Fordelen ved denne type mappe er, at alle filerne i den er komprimeret, så de optager langt mindre plads på harddisken. Det sparer selvfølgelig plads, men det er også praktisk, hvis man vil e-maile ting eller gemme dem på fx disketter.

2 Den vigtigste funktion i en ZIP-komprimeret mappe ligger under "Mappeopgaver" 2. Med et enkelt klik kan man pakke alle de komprimerede filer ud 3, så man kan arbejde med dem på normal vis. Computeren vil automatisk foreslå at oprette en ny ukomprimeret mappe med samme navn det samme sted, som den komprimerede mappe ligger. Dobbeltklikker man på en fil i en komprimeret mappe, vil den automatisk pakke sig ud og åbnes i det program, den tilhører. Endelig kan man pakke en enkelt fil fra mappen ud ved blot at markere den og holde venstre museknap nede, mens man trækker filen ud af mappen.

Opret ny mappe

Man kan oprette nye mapper på skrivebordet eller i hvilken som helst mappe.

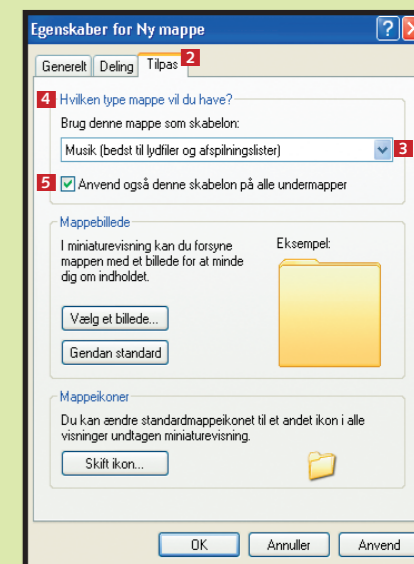
1 Højreklik dér, hvor du vil have den nye mappe, og vælg "Ny" 1. Her kan du så vælge den øverste mulighed – en almindelig mappe 2 – eller den nederste – en ZIP-komprimeret mappe 3.

Tilpasning af mapper

Tilpasning af mapper foregår, som det plejer. Under menuen "Vis" defineres hvordan ikonerne i mappen skal se ud, og under "Funktioner" er der adgang til de generelle mappeindstillinger. Her ser vi på de nye specielle egenskaber.

1 Højreklik på den mappe, der skal tilpasses, og vælg "Egenskaber" 1.

2 Vælg fanen "Tilpas" 2, og vælg så en skabelon i rullemenuen 3 under "Hvilken type mappe vil du have?" 4. Hvis de undermapper, du senere vil lægge i mappen, skal bruge den samme skabelon, skal du markere feltet ud for "Anvend også denne skabelon på alle undermapper" 5.

Del computeren med andre

Det er ikke ubetinget trygt, hvis familiens yngste kan risikere at slette eller ændre i brevet til banken, familiens husholdningsbudget eller andet, man har liggende på computeren, og som gerne skal bevares uændret. Derfor er det i Windows XP blevet nemmere end nogen sinde at oprette flere brugere i

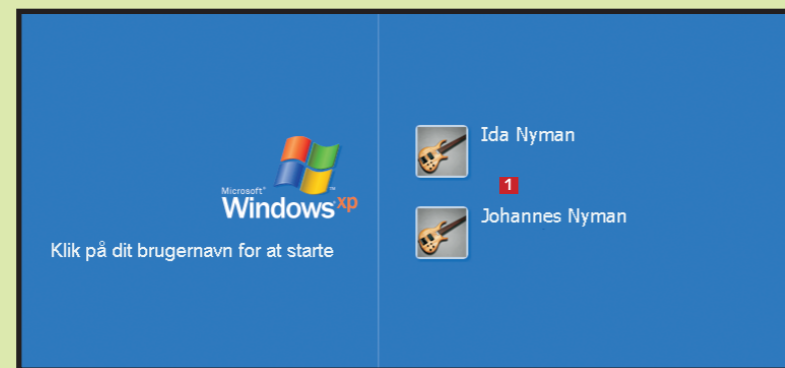
Windows med hver sin skrivebordsopsætning og adgang til hver sine dokumenter med mere. Og med mappen "Delte dokumenter" er det samtidig muligt at have filer liggende, som alle brugere af computeren har umiddelbart adgang til.

Når der er oprettet flere brugere, har alle hver deres egen "Doku-

menter"-mappe. Det betyder vel at mærke ikke, at man ikke fx med søgefunktionen kan finde frem til og åbne ting, der ligger i andre brugeres "Dokumenter"-mapper. Total sikring af sine mapper er dog mulig, men kræver, at computerens såkaldte filsystem ændres. Mere om det i skolens tredje afsnit.

Vælg bruger

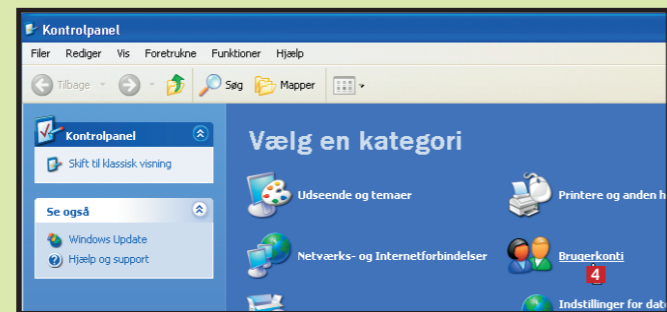
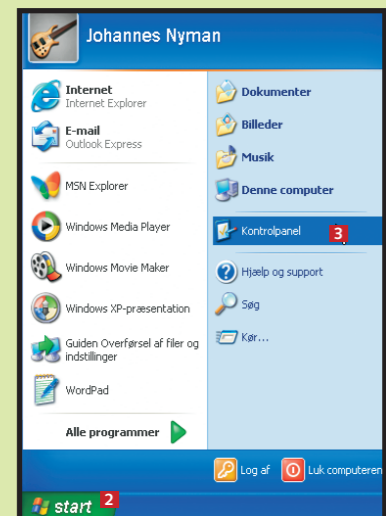
Allerede under installationen af Windows XP er det muligt at oprette flere brugere. Har man gjort det, dukker der en velkomstskaerm op, før Windows åbner. Her kan man vælge sin egen indgang og får automatisk Windows op, som man har indstillet den. Klik på dit eget brugernavn **1** for at åbne din udgave af Windows.

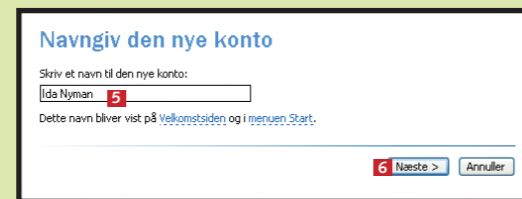
Tilføj ny bruger

Har man ikke oprettet flere brugere under installationen af Windows XP, kan det nås endnu. Det kræver, at man har status som såkaldt computeradministrator, men det har man automatisk som den, der har installeret Windows.

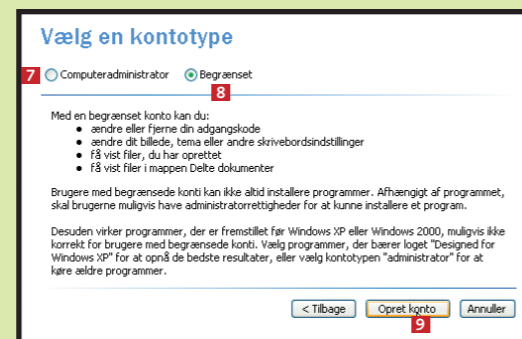
1 Åbn "Start"-menuen **2**, og vælg "Kontrolpanel" **3**.

2 Klik på "Brugerkonti" **4** i det første vindue og på "Opret ny konto" i det næste.

3 Skriv navnet på den nye bruger **5**, og klik på "Næste" **6**.

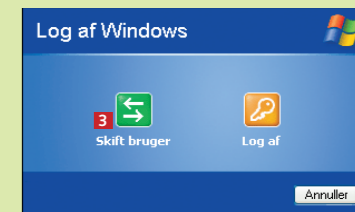

4 Vælg, om den nye bruger skal have status som computeradministrator **7**, så vedkommende selv kan oprette eller slette andre brugere, eller om vedkommende skal have såkaldt begrænset adgang **8**. Med begrænset adgang har man ikke magt over de andre brugere af computeren, men man kan stadig bruge programmerne. Klik på "Opret konto" **9**.

Skift mellem brugere

Det er ikke nødvendigt hverken at lukke computeren ned eller genstarte, blot fordi familiens yngste skal til skærmen et stykke tid i stedet for far – eller omvendt. Er du i tvivl om, hvem der er logget på computeren, så husk, at navnet på den, der er på, står øverst i "Start"-menuen.

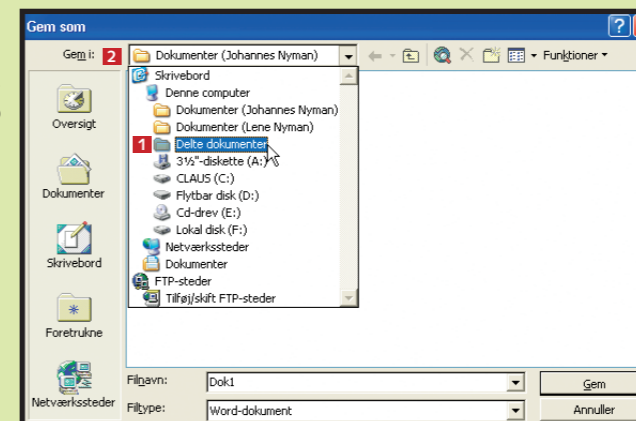
1 Klik på ikonet "Log af" **1** nederst til venstre i "Start"-menuen **2**.

2 Vælg "Skift bruger" **3**. Herefter kommer du tilbage til velkomstskaermen, hvor du kan vælge en anden bruger, som beskrevet under afsnittet "Vælg bruger".

Del dokumenter

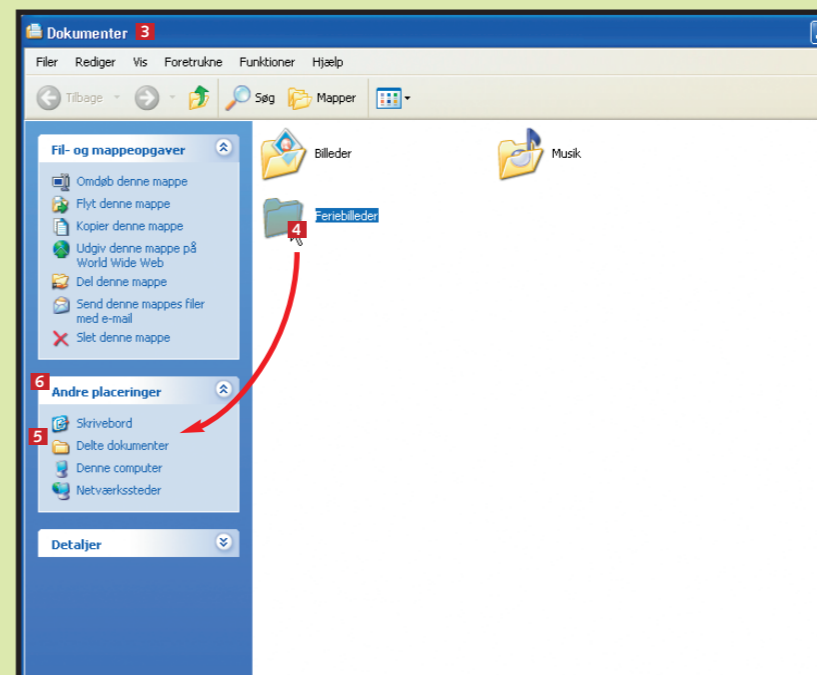
Det er rart, hvis alle i familien har adgang til at se billederne fra familieferien. Det samme kan være tilfældet med musik, tekstdokumenter og andet. Det er muligt, hvis man bruger mappen "Delte dokumenter" og undermapperne "Delt musik" og "Delt billeder". Mapperne fungerer præcis som de personlige mapper blot med den forskel, at alle brugere af pc'en nemt kan åbne og eventuelt ændre indholdet. Der er to metoder, hvis man vil lægge ting i mappen "Delte dokumenter".

1 Når man vil gemme et dokument, et billede eller andet, som alle skal have adgang til, er det muligt at vælge punktet "Delte dokumenter" **1** i rullemenuen ud for "Gem i" **2**.

2 Har man filer eller mapper i sin egen "Dokumenter"-mappe **3** eller en undermappe, kan man markere den **4**, holde venstre museknap nede og trække den over på punktet "Delte dokumenter" **5** under "Andre placeringer" **6** til venstre i mappevinduet.

Så får alle adgang til indholdet i mappen.

Tips til Windows XP

Hvis du vil være sikker på, at andre, der bruger computeren, ikke har mulighed for at gå ind i din brugeropsætning og ændre på den, kan du beskytte dig med et password. Det gøres i "Brugerkonti" under "Kontrolpanel". Klik på din konto, og vælg punktet "Opret ny adgangskode".

Det kan sagtens lade sig gøre at få et billede af fx sig selv til at tone frem ved siden af ens navn på velkomstskaermen i stedet for et af de billeder, Windows selv tilbyder. I "Brugerkonti" under "Kontrolpanel" vælger du din konto og punktet "Ændre mit billede". Klik så på "Søg efter flere billeder", og find frem til det billede, du vil bruge.

En gæstekonto er en konto, alle har adgang til, og som egner sig specielt til dem, der kun bruger computeren i engangs- eller ganske få tilfælde. Gæsten har kun begrænset adgang. For at bruge gæstekontoen skal den være aktiveret først. Klik på ikonet for "Gæst" i "Brugerkonti" i "Kontrolpanel", og sig ja til at aktivere kontoen.

Var du ikke med fra starten?

Læs forrige afsnit af Windows XP-skolen på K-CD'en under "Komputerskolen".

Det stod der i det foregående afsnit:

1 2 3 4 5 6 Windows XP skal aktiveres. Se hvordan, og lær det mest grundlæggende om XP: Det nye udseende, den nye "Start"-menu, mappernes nye funktioner og om at dele pc'en med andre.

Det kan du læse i det kommende afsnit:

1 2 3 4 5 6 Orden og sikkerhed er altid godt. Kodeordene i tredje afsnit er oprydning, systemgendannelse, sikkerhedskopiering, beskyttelse af personlige filer og det nye filsystem, XP kan bruge.

1 2 3 4 5 6 Videoprogrammet Movie Maker er nu en fast del af Windows. Vi ser på det og på funktionerne i Windows Media Player, som også indeholder flere nye funktioner.

1 2 3 4 5 6 Windows XP arbejder anderledes end de tidligere Windows-versioner. Det kan give problemer med hardware og ældre programmer. Vi løser de mest almindelige i skolens femte del.

1 2 3 4 5 6 Netværk er ikke længere forbeholdt virksomheder. Flere har det også privat. Det er Windows XP forberedt til. Lær om mulighederne for at dele filer og hele drev.

Du bestemmer, hvad der er flot

Der er masser af muligheder for at ændre på udseendet af Windows XP, så det ser ud, som du vil have det.

Der er gjort meget ud af at pynke på udseendet i Windows XP. Der er kommet et billede på skrivebordet. "Start"-menuen, kontrolpanelet, mapperne, ikonerne har alle fået nyt udseende. Og så er der tilføjet andre visuelle ændringer som fx skygger under menuerne.

Nogle af de nye ting er kommet til af rent kosmetiske årsager, mens andre sigter på at gøre

det nemmere at bruge Windows. Fælles for alt det nye er dog, at du kan ændre det, så Windows kommer til at passe til netop din smag.

Om du vil have et andet billede eller fx en internetside på skrivebordet, om du vil have anderledes ikoner eller slet og ret gerne vil have Windows til med få undtagelser at se ud, som det har gjort i udgaverne fra 95 til

den seneste før Windows XP, er helt op til dig.

De ændringer, du foretager, gælder kun for din Windows-konto. Er I flere, der bruger den samme computer, og som har fået hvert sit brugernavn, vil dine ændringer ikke slå igennem på de øvrige konti, ligesom de andre brugere ikke umiddelbart kan ændre på den opsætning, du har valgt.

Ny "Start"-menu

1 Højreklik på knappen "Start", og vælg "Egenskaber".

2 Her kan du vælge imellem at få "Start"-menuen vist på Windows XP-måden **2** eller på den klassiske måde, kendt fra de tidligere Windows-udgaver **3**. Du kan også klikke på knappen "Tilpas" **4** for detaljerede indstillinger. Måske vil du gerne have adgang til filer og undermapper i fx mappen "Billeder" direkte fra "Start"-menuen. Det gør du ved at markere, at mappen "Billeder" skal vises som en menu under de avancerede indstillinger. (Har du valgt den klassiske visning af "Start"-menuen, hedder punktet, du skal markere, i stedet "Udvid Billeder"). Det samme er muligt for de andre mapper i "Start"-menuen. Klik "OK" **5**.

Nyt skrivebord

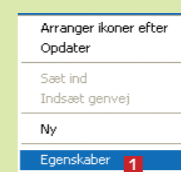
Skrivebordet er det Windows-element, der er flest muligheder for at ændre udseende på. Det gør du under "Egenskaber for skærm".

Her er en række faner, hvoraf vi kun viser indholdet under de to af dem. De øvrige tre er først fanen "Temaer", hvor du kan vælge mellem Windows XP-temaet eller det klassiske (gamle) Windows-tema. Både ikoner, mapper og musemarkør ændres under ét. Fanen er mest bevidt, hvis du selv har installeret ekstra temaer.

Under "Pauseskærm" kan du vælge mellem pauseskærme og indstille, hvor længe pc'en skal være ubrugt, før pauseskærmen slår til.

Endelig er der fanen "Indstillinger", hvor det er muligt at ændre skærmopløsningen, hvilket fx har indflydelse på, hvor store ikonerne og menueteksterne fremstår.

1 Højreklik på skrivebordet, og vælg punktet "Egenskaber".

2 Klik først på fanen "Skrivebord".

Her ses øverst en miniature af skrivebordets baggrund **3**. Under "Baggrund" kan man se, at der i øjeblikket er valgt billedet "Landskab" **4**, men der er mange andre muligheder at vælge imellem. Knappen "Gennemse" **5** giver mulighed for at finde frem til andre billeder på computeren, man vil have som baggrund. Under placering **6** vælges "Stræk", hvis billedet skal fylde hele skrivebordet, "Centreret", hvis det kun skal ligge på midten, eller "Side om side", hvis det skal gentages ud over skrivebordet. Under "Farve" **7** vælges en baggrundsfarve til skrivebordet, hvis der ikke skal være billede på. Klik på "Tilpas skrivebordet" **8** for flere muligheder.

3 Under fanen "Generelt" **9** kan du vælge, om du vil have standardikonerne for "Dokumenter", "Denne computer", "Netværkssteder" og "Internet Explorer" vist på skrivebordet. Under fanen "Web" **10**, der er vist her, kan du i vinduet under "Websider" **11** vælge at få et bestemt websted vist på skrivebordet. Det bliver opdateret, når du klikker på knappen "Synkroniser" **12**. Under knappen "Egenskaber" **13** vises egenskaberne – blandt andet netadressen – for det markerede websted. Med knappen "Slet" **14** slettes det markerede websted, og med knappen "Ny" **15** kaldes et nyt vindue frem, hvor du kan tilføje et websted ved at skrive adressen på det i feltet "Placering" **16** og klikke "OK" **17**. Klik "OK" igen i vinduet "Skrivebordselementer" **18**.

4 Klik så på fanen "Udseende" **19**, hvor der er mulighed for at lege med farver og skrift i de åbne vinduer. Under "Vinduer og knapper" **20** kan du som her vælge det klassiske Windows-layout, hvis du ikke bryder dig om det, Windows XP er født med. Herunder **21** er der mulighed for at vælge imellem en lang række farveskemaer, og i det nederste felt **22** angives, hvor stor du ønsker, at skriften i vinduerne og på titellinjen skal være. Under knappen "Effekter" **23** kan du til- eller fravælge nogle få effekter som fx skygger under menuerne. Og under "Avanceret" **24** har du mulighed for at gå ind og definere farver, størrelse med mere på hvert enkelt element i Windows. Forsøg dig frem, og klik "OK" **25**, når du er tilfreds. Skulle du fortryde, kan du altid komme tilbage til udgangspunktet ved at skifte tilbage til Windows XP-standarderne.

Tips til Windows XP

De enkelte mapper kan skifte ikoner, når du højreklikker i en åben mappe, vælger "Egenskaber", fanen "Tilpas" og klikker på "Skift ikon".

Du kan åbne udvalgte programmer med et klik ved at oprette en hurtigstart-menu på proceslinjen. Højreklik på linjen, og vælg "Hurtig start" ud for "Værktøjslinjer".

Kontrolpanelet i Windows XP viser kun nogle af de muligheder, der er for at ændre indstillinger. Vælg "Klassisk visning" for at få vist hele indholdet.

Var du ikke med fra starten?

Læs sidste afsnit af Windows XP-skolen på K-CD'en under "Komputerskolen".

Det stod der i de foregående afsnit:

1 2 3 4 5 6 Windows XP skal aktiveres. Se hvordan, og lær det mest grundlæggende om XP: Det nye udseende, den nye "Start"-menu, mappernes nye funktioner og om at dele pc'en med andre.

1 2 3 4 5 6 Windows XP kan se ud som Windows 98/Me, hvis du vil have det sådan. Lær at tilpasse skrivebordet og "Start"-menuen, så det hele kommer til at fremstå præcis som du vil have det.

Det kan du læse i de kommende afsnit:

1 2 3 4 5 6 Videoprogrammet Movie Maker er nu en fast del af Windows. Vi ser på det og på funktionerne i Windows Media Player, som også indeholder flere nye muligheder.

1 2 3 4 5 6 Windows XP arbejder anderledes end de tidligere Windows-versioner. Det kan give problemer med hardware og ældre programmer. Vi løser de mest almindelige i skolens femte del.

1 2 3 4 5 6 Netværk er ikke længere forbeholdt virksomheder. Flere har det også privat. Det er Windows XP forberedt til. Lær om mulighederne for at dele filer og hele drev.

Sund og sikker computer

Windows XP har adskillige værktøjer, der sikrer, at din pc kører optimalt. Fx kan du altid vende tilbage til en situation, hvor alt var i orden, hvis det ikke skulle være tilfældet længere. Og så kan du sikre den effektivt mod nysgerrige sjæle.

Grunden til, at Windows XP kan prale af at være mere sikker end de foregående udgaver af Windows til hjemmebrugere, er, at det kan køre med det såkaldte NTFS-filsystem. Systemet er kendt fra den erhvervsrettede Windows NT.

NTFS betyder i øvrigt New Technology File System.

Det nye filsystem er en forudsætning, hvis du ønsker at bruge Windows' eget program til sikkerhedskopiering. Og det

er også nødvendigt, hvis du vil beskytte dine ting på computeren effektivt. Opretter du som beskrevet i et tip i skolens første afsnit en adgangskode til din brugerprofil, er det umuligt for andre at se, hvad du har liggende af filer, medmindre du har lagt dem i mappen "Deltede dokumenter".

At sikre sig mod pilfingre er dog ikke nogen garanti for, at computeren kører, som den helst skal. Her er disciplin og

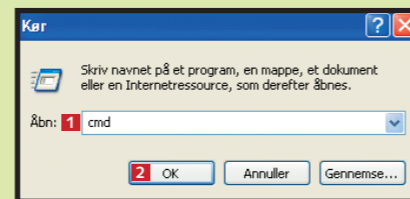
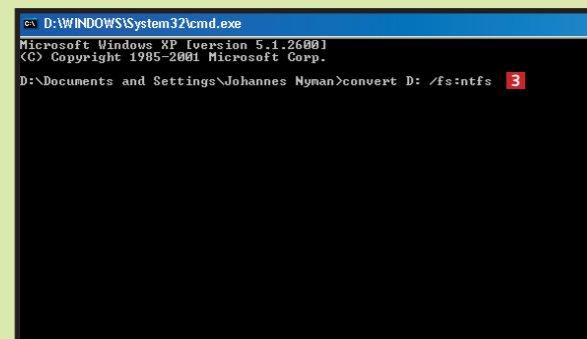
oprydning også en forudsætning. Her kommer de såkaldte systemværktøjer i Windows XP ind i billedet. De kan hjælpe dig med at fjerne filer, der ikke er brug for mere, og sørge for, at alle filer, der kræves for at køre programmerne, ligger optimalt på harddisken.

Endelig kan du til enhver tid tage et billede af pc'en, som du kan vende tilbage til, hvis noget går galt. Alt dette handler disse fire sider om.

Skift filsystem

Om din Windows XP kører med NTFS eller med det ældre system, kaldet FAT32, kan du se ved at åbne "Denne computer" via "Start"-menuen. Markerer du det harddiskdrev, hvor XP er installeret, vil filsystemet fremgå af detaljerne i opgaveruden til venstre.

Kører din XP med filsystemet FAT32, kan du ændre det. Men det omvendte kan ikke lade sig gøre, uden at du formaterer det drev, hvor XP er installeret – altså tømmer det totalt for alle programmer og øvrige filer.

1 Vælg kommandoen "Kør" i "Start"-menuen, og skriv "cmd" i feltet ud for "Åbn". **1**. Klik "OK" **2**.

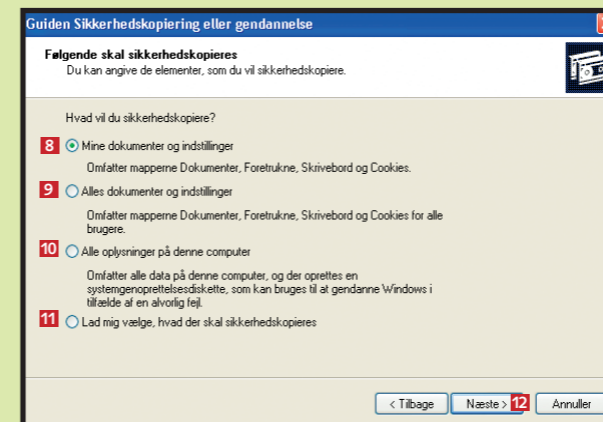
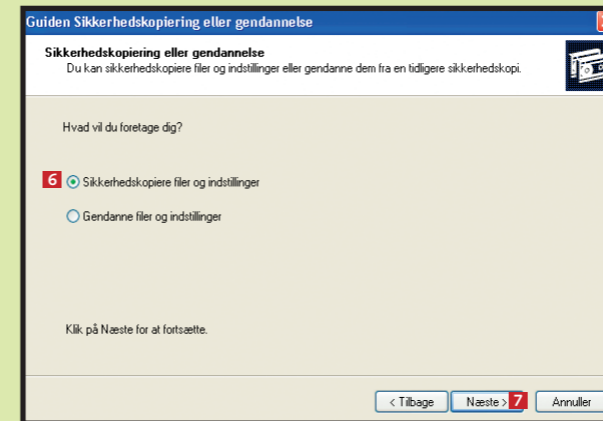
2 Nu dukker der et lille sort vindue op. Skriv "convert D: /fs:ntfs" **3**. Husk mellemrum både før og efter "D:". Tryk på returtasten. Vælg "J", hvis computeren melder, at forbindelsen til drevet skal afbrydes, og tryk igen på returtasten. Gør det samme igen, hvis computeren nu melder, at der er flere brugere og derfor ikke udelt adgang. Sker det, skal computeren genstartes, og den vil så skifte over til NTFS-systemet under opstarten.

Tag en sikkerhedskopi

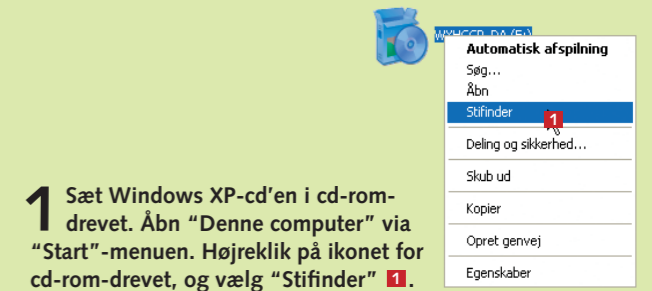
Ingen ønsker naturligvis, at det sker. Og det hører da også til sjældenhederne, at filer forsvinder, eller at computeren bryder totalt sammen. Men det kan ske. Og har man vigtige ting liggende på computeren, kan det derfor være en udmærket idé at tage en sikkerhedskopi.

Windows XP har et program, der kan gøre det. Af en eller anden grund bliver programmet dog ikke installeret automatisk under installationen af Windows XP. Man skal selv finde det frem på installations-cd'en. Men når det er gjort, bliver sikkerhedskopiering til gengæld til et meget nemt lille job, specielt hvis man bruger den indbyggede mappestruktur, det vil sige lægger sine tekst-dokumenter, regneark, billeder, musikfiler og andet vigtigt på skrivebordet i mappen "Dokumenter" eller i undermapper til denne mappe.

Programmer er der ingen grund til at tage sikkerhedskopier af. Dem kan man bare installere igen, hvis uheldet er ude.

5 Vælg så, hvor sikkerhedskopien skal ligge **13**. Klik evt. på "Gennemse" **14**. Vær opmærksom på, at kopien sikkert fylder temmelig meget og vil kræve mange disketter, hvis du vælger at lægge den der. Det kan ikke lade sig gøre at brænde kopien direkte ned på en cd, men du kan lægge den et sted på din harddisk, og så brænde den bagefter. Det er under alle omstændigheder ikke nogen god idé kun at have kopien liggende på din egen harddisk. Giv sikkerhedskopien et navn **15**, og klik "Næste" **16** og "Udfør" i det næste vindue for at starte sikkerhedskopien. Skulle du på et tidspunkt få brug for sikkerhedskopieringen, gentager du blot punkt 3, men vælger "Gendanne filer og indstillinger" i stedet, finder frem til kopien og følger ellers guiden.

1 Sæt Windows XP-cd'en i cd-rom-drevet. Åbn "Denne computer" via "Start"-menuen. Højreklik på ikonet for cd-rom-drevet, og vælg "Stifinder" **1**.

2 Dobbeltklik så på mapperne "VALUE-ADD" **2**, "MSFT" **3** og "NTBACKUP" **4** i nævnte rækkefølge. Dobbeltklik til sidst på ikonet "NTBACKUP" **5** for at installere programmet til sikkerhedskopiering.

3 Start sikkerhedskopieringen (se under "Find systemværktøjerne" på næste side). Klik "Næste" på velkomstbilledet. Vælg "Sikkerhedskopiere filer og indstillinger" **6**, og klik "Næste" **7** igen.

4 Nu skal du vælge, hvad der skal sikkerhedskopieres. Den øverste mulighed **8**, som vi har valgt, kopierer alt, hvad du har på skrivebordet, i mappen dokumenter og dens undermapper samt dine personlige indstillinger og dine cookies med oplysninger om fx passwords til bestemte internetsider. Herunder **9** er der mulighed for at tage en tilsvarende sikkerhedskopi for samtlige brugere af computeren. Næste mulighed **10** kopierer alt indhold på computeren, og endelig **11** kan du vælge selv at bestemme, hvad der skal med i sikkerhedskopien. Klik "Næste" **12**, når du har valgt.

Tips til Windows XP

Hvis du ikke vil beskytte hele din brugerprofil med en adgangskode, men gerne vil beskytte en enkelt mappe (inklusive dens undermapper), skal du højreklikke på mappen, vælge egenskaber og afkrydse feltet "Gør mappen privat" under fanen "Deling".

Du kan oprette en diskette, som nulstiller din adgangskode, i tilfælde af at du skulle have glemt den. Åbn "Kontrolpanel" via "Start"-menuen, vælg "Brugerkonti". Marker din konto, og vælg "Forhindring af glemt adgangskode" under "Relaterede emner".

Beskyt dine data

Windows sender til, siger man om den situation, hvor langvarig brug, installation og afinstallation af programmer, færden på internettet med mere har medført rod i pc'en.

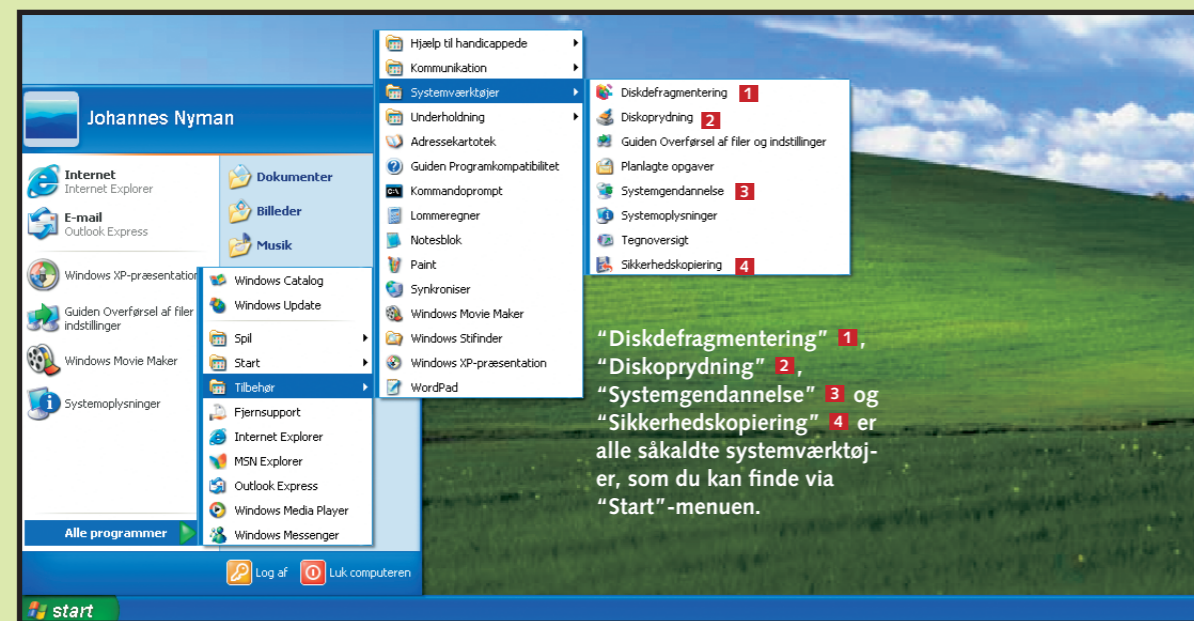
Der er ting, som flyder rundt omkring. Der opstår huller i strukturen,

så programmerne ikke kører optimalt. Og så er der selvfølgelig den mulighed, at man er kommet til at pille ved noget, man helst ikke skulle have pillet ved.

Alt dette er der råd for, hvis man tager sine forholdsregler, og det er

det rimeligt nemt at gøre i Windows XP. Sammen med ens almindelige oprydning giver værktøjerne "Diskoprydning", "Defragmentering" og "Systemgendannelse" et rigtig godt grundlag for at holde pc'en og dens indhold i form og tilgængeligt.

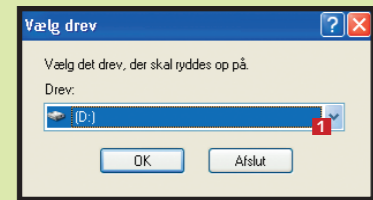
Find systemværktøjerne

"Diskdefragmentering" 1, "Diskoprydning" 2, "Systemgendannelse" 3 og "Sikkerhedskopiering" 4 er alle såkaldte systemværktøjer, som du kan finde via "Start"-menuen.

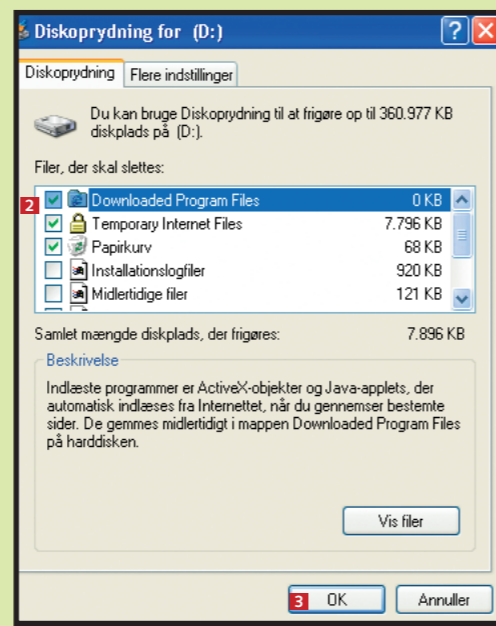
Ryd op på computeren

Al færden på internettet medfører, at der gemmes små filer i en mappe med midlertidige internetfiler. Når du sletter filer, ligger de stadig og fylder i papirkurven, og når du installerer programmer, sker det også ofte, at der bliver gemt noget på harddisken, som der ikke er brug for, når først installationen er overstået. Disse og andre unødvendige filer kan du fjerne på én gang med systemværktøjet "Diskoprydning".

1 Start "Diskoprydning" via "Start"-menuen som beskrevet, og vælg, hvilket drev der skal ryddes op på, i rullemenuen 1.

2 Computeren beregner herefter, hvor meget plads du kan gøre fri ved at rydde op. Du kan roligt sætte flueben ud for alle punkterne 2, inden du klikker på "OK" 3. Herefter skal du bekræfte, at du vil rydde op, og så går oprydningen i gang. Det er hurtigt overstået.

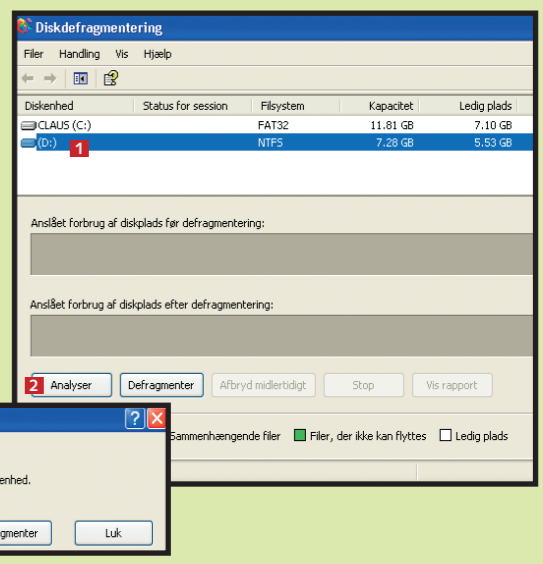

Læg alt i rette orden

En computers måde at placere filer på kan sammenlignes med en pakeringsplads. Filerne på computeren er i så fald biler. Når du flytter, kopierer og gemmer filer eller afinstallerer og installerer programmer, rokerer du rundt på bilerne, så de ledige parkeringsbåse kommer til at ligge spredt. Installerer du et nyt program, vil filerne derfor spredes ud på de ledige pladser. Det betyder, at programmerne kører langsommere – eller i computersprog, at computeren er fragmenteret. I den situation er defragmentering svaret.

1 Luk alle åbne programmer, og start "Diskdefragmentering" via "Start"-menuen som beskrevet. Markér det drev, der muligvis trænger til at blive defragmenteret 1, og klik på "Analyser" 2 for at få at vide, om det er en god idé at defragmentere.

2 Får du at vide, at du bør defragmentere, klikker du blot på "Defragmenter" 3. Processen kan tage temmelig lang tid, afhængigt af hvor fragmenteret computeren er. I den tid skal du ikke bruge computeren. Sæt eventuelt processen i gang, før du går i seng.

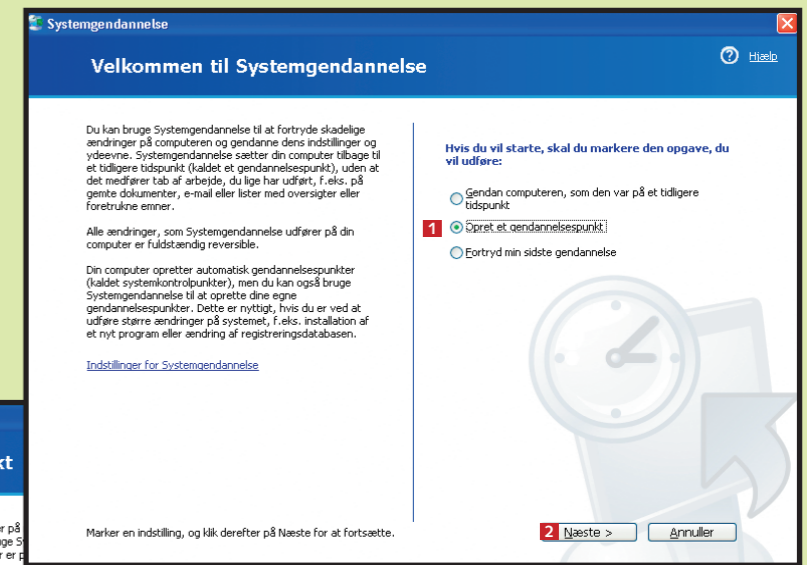
Tag et billede af pc'en

Et gendannelsespunkt, som det kaldes i Windows XP, er en affotografering af computerens opsætning på et bestemt tidspunkt. Sådant et billede tager XP jævnlige. Men man kan også gøre det selv, mens computeren "har det godt" og dermed sikre, at man altid kan vende tilbage til den sunde tilstand, hvis noget skulle gå galt.

1 Start "Systemgendannelse" via "Start"-menuen, som beskrevet. Vælg "Opret et gendannelsespunkt" 1, og klik "Næste" 2.

2 Skriv så en beskrivelse af dit gendannelsespunkt, fx tidspunktet for oprettelsen eller andet, du kan huske det på, hvis du skulle få brug for at vende tilbage til det 3. Klik på knappen "Opret" (ikke vist).

3 Får du behov for at vende tilbage til det billede, du har taget af computeren, skal du som beskrevet i punkt 1 igen ind i "Systemgendannelse", men vælge "Gendan computeren, som den var på et tidligere tidspunkt". Herefter dukker der et vindue op med en kalender til venstre 4, som du kan blade i for at finde det ønskede tidspunkt. Marker så det ønskede gendannelsespunkt til højre i vinduet 5, og klik på "Næste" (ikke vist). Husk at lukke alle andre programmer først.

Tips til Windows XP

De mange visuelle effekter i Windows XP kan slås fra, så de ikke belaster computerens hastighed. Vil du det, skal du vælge "Performance Options" via "Kontrolpanel". Klik på "Avanceret". Slå så uønskede effekter fra, eller klik simpelt hen på "Adjust for best performance".

Var du ikke med fra starten?

Læs tidligere afsnit af Windows XP-skolen på K-CD'en under "Komputerskolen".

Det stod der i de foregående afsnit:

1 2 3 4 5 6 Windows XP skal aktiveres. Se hvordan, og lær det mest grundlæggende om XP: Det nye udseende, den nye "Start"-menu, mappernes nye funktioner og om at dele pc'en med andre.

1 2 3 4 5 6 Windows XP kan se ud som Windows 98/Me, hvis du vil have det sådan. Lær at tilpasse skrivebordet og "Start"-menuen, så det hele kommer til at fremstå præcis som du vil have det.

1 2 3 4 5 6 Orden og sikkerhed er kodeordene i tredje afsnit, der handler om oprydning, systemgendannelse, sikkerhedskopiering, beskyttelse af ens personlige filer og filsystemet NTFS.

Det kan du læse i de kommende afsnit:

1 2 3 4 5 6 Windows XP arbejder på en anden måde end de tidligere Windows-versioner. Det kan give problemer med ældre programmer og pc'ens hardware. Vi løser de mest almindelige.

1 2 3 4 5 6 Med Windows XP er det let at lave sit eget hjemmenetværk. Lær om mulighederne for at dele filer og hele drev mellem flere af hjemmets computere.

XP i lyd og billeder

Windows XP er født med videoprogrammet Windows Movie Maker. Det ser vi på sammen med den nye udgave af Windows Media Player, der nu også kan bruges, når du vil brænde musik-cd'er.

Computeren bliver i højere og højere grad center for både sjov, leg og alvorligt arbejde med musik og film. Derfor er det heller ikke overraskende, at XP kan mere på dette område end de tidligere Windows-udgaver.

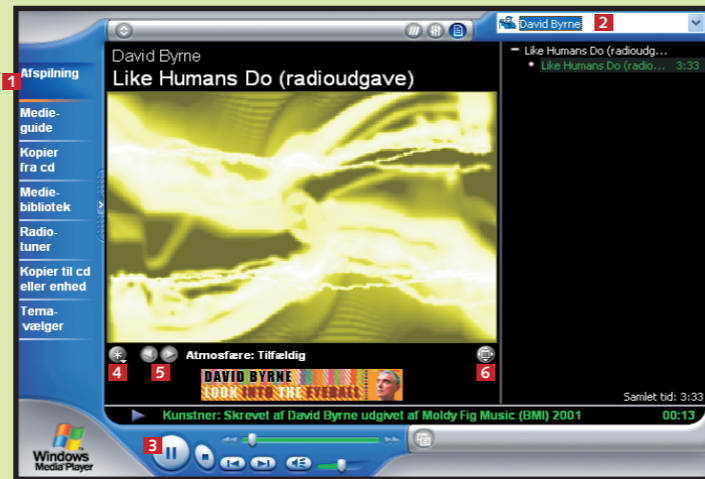
I dette afsnit af skolen ser vi til sidst kort på videoprogrammet Windows Movie Maker. Først gælder det den velkendte Media Player, der også har nyt at byde på. Ud over de nærmere beskrevne punkter kan du

under "Medieguide" søge efter musik på internettet. "Radiotuner" er en oversigt over internetradioer og mulighed for at søge efter flere. Og under "Temavælger" kan du lege med Media Players udseende. □

Afspil musik og film

Den nye udgave af Windows Media Player fungerer som både dvd- og cd-afspiller og kan afspille lyd og film i langt de fleste formater.

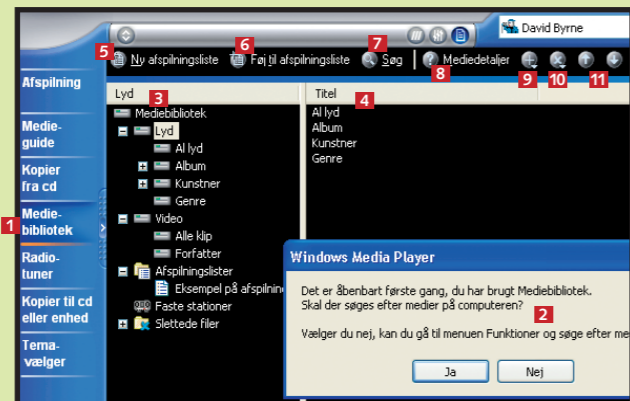
1 Klik på "Afspilning" **1**. Vælg en afspilningsliste i rullemenuen øverst til højre **2**. Numrene (eller filmene) på listen afspilles efter et tryk på play-knappen i afspilningspanelet **3**, der i øvrigt fungerer på samme måde som på fx en cd-afspiller.

2 Under afspilningsvinduet er der en knap **4**, hvor man vælger tema, og knappen **6** bruges til at skifte til visning i fuld skærm.

Sorter i afspilningslister

I Mediebiblioteket kan du finde musik og filmfiler på din pc. Det er også her, du kan oprette dine egne afspilningslister.

1 Klik på "Mediebibliotek" **1**. Første gang du bruger programmet, foreslår det at gennemse pc'en for mediefiler **2**. Til venstre er en oversigt over musik- og filmfiler **3**, som programmet kender. Til højre vises indholdet af listen **4**. Klik på "Ny afspilningsliste" **5** for at oprette en sådan, og giv den et navn. Find de filer, du vil have på listen, marker dem, klik på "Føj til afspilningsliste" **6**. Med "Søg" **7** kan du søge efter filer. Under "Mediedetaljer" **8** får du vist detaljer for et markeret nummer. Med "+"-knappen **9** kan du også finde filer på computeren. Med "X"-knappen **10** sletter du en markeret fil fra listen. Og de to pileknapper til højre **11** bruges til at rykke en markeret fil op eller ned på din liste.

Kopier musik-cd'er

Media Player kopierer umiddelbart, så musikken kun kan afspilles på ens egen pc, men begrænsningen kan slås fra inden kopieringen. Formatet er Media Players eget og kan kun afspilles i Media Player og en del bærbare musikafspillere. Musikken lægger sig i mappen "Musik" i "Dokumenter"-mappen.

1 Indsæt en musik-cd i cd-drevet, og klik på "Kopier fra cd" **1**. Genkender Media Player cd'en, vil du med det samme kunne se numrenes titler samt kunstnernavne i vinduet **2**. Herefter er det blot at klikke på "Kopier musik" **3**. Genkendes cd'en ikke, kan du klikke på knappen "Hent navne" **4**. Så søger programmet at finde frem til oplysninger på internettet.

2 Et klik på knappen "Albumdetaljer" **5** giver dig flere oplysninger om det pågældende album. Hvis du vil justere kopikvaliteten, gøres dette under "Indstillinger" i menuen "Funktioner" **6**. Klik på den lille knap lige over cd'ens titel **7** for at få vist menuen, hvis den ikke er fremme.

Brænd musik-cd'er

Har du musik i mappen "Musik" i "Dokumenter"-mappen – fx fra en cd, du har kopieret som beskrevet herover – og har du en cd-brænder, kan Media Player nu brænde cd'en for dig. Har du brugt Media Player til at hente musikken, skal du være opmærksom på, at cd'en ikke dur i almindelige cd-afspillere.

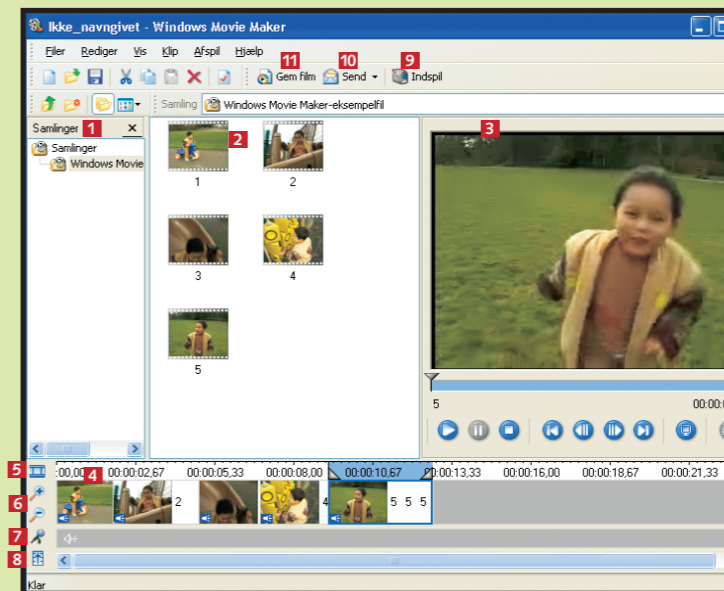
Klik på "Kopier til cd eller enhed" **1**. Vælg, hvilken musik der skal brændes ned på cd'en eller lagres på et andet bærbart medie i rullemenuen under "Musik til kopiering" **2**, og vælg dit cd-drev eller et andet bærbart medie i rullemenuen under "Musik på enhed" **3**. Klik så til sidst på "Kopier musik" **4**.

Rediger videofilm

Har du udstyret til at hente film fra videokameraet eller videobåndoptageren ind i computeren, kan du klare resten af arbejdet med Windows Movie Maker.

1 I Windows Movie Maker ser du til venstre **1** en oversigt over de samlinger af filmklip, der er hentet ind i programmet. I midten **2** vises de enkelte klip i en valgt samling. Til højre **3** vises filmen. Og nederst er redigeringslinjen **4**, hvor man kan trække sine klip ned med musen og placere dem i den rækkefølge, man ønsker. Længden på klippene kan også justeres med musen, når tidslinjen er valgt med den øverste af de små knapper til venstre for redigeringslinjen **5**. Forstørrelsesglassene **6** bruges til at zoome ind og ud på linjen. Mikrofonen **7** bruges, hvis man vil indtale lyd. Og nederst **8** er en knap, hvor man kan justere filmens lydniveau.

2 Indspilning af film sker med et klik på knappen "Indspil" **9**. Med knappen "Send" **10** kan man sende sin film til en webserver eller som e-mail. Og "Gem film"-knappen **11** gemmer filmen. I alle tre tilfælde skal man vælge, hvilken kvalitet – og dermed hvilken størrelse – filmen skal have. Har man film eller enkeltbilleder liggende på computeren, kan de trækkes direkte over i oversigten over klip.

Tips til Windows XP

Når du har optaget en købe-cd med Windows Media Player, får den mappe, kopien ligger i, automatisk pladecoveret som ikon.

I Windows Movie Maker kan du lave professionelt udseende overgange mellem dine klip ved at trække i klippene, så de kommer til at overlape hinanden en lille smule.

Var du ikke med fra starten?

Læs tidligere afsnit af Windows XP-skolen på K-CD'en under "Komputerskolen".

Det stod der i de foregående afsnit:

1 2 3 4 5 6 Windows XP skal aktiveres. Se hvordan, og lær det mest grundlæggende om XP: Det nye udseende, den nye "Start"-menu, mappernes nye funktioner og om at dele pc'en med andre.

1 2 3 4 5 6 Windows XP kan se ud som Windows 98/Me, hvis du vil have det sådan. Lær at tilpasse skrivebordet og "Start"-menuen, så det hele kommer til at fremstå præcis som du vil have det.

1 2 3 4 5 6 Orden og sikkerhed er kodeordene i tredje afsnit, der handler om oprydning, systemgendannelse, sikkerhedskopiering, beskyttelse af sine personlige filer og filsystemet NTFS.

1 2 3 4 5 6 Videoprogrammet Movie Maker er nu en fast del af Windows. Vi ser på det og på funktionerne i Windows Media Player, som også indeholder flere nye muligheder.

Det kan du læse i det kommende afsnit:

1 2 3 4 5 6 Med Windows XP er det let at lave sit eget hjemmenetværk. Lær om mulighederne for at dele filer og hele drev mellem flere af hjemmets computere.

Problemerkuseren

Selv om Windows XP er den hidtil mest stabile Windows-udgave, kan der opstå problemer med både hardware og programmer. Oftest kan de dog løses.

"Du kan nu slukke for computeren". Denne lille besked er der mange Windows XP-ejere, der ser på skærmen, når Windows lukkes ned. Og selv om det ikke fordrer anden aktivitet end et tryk på tænd/sluk-knappen på pc'en, er det alligevel irriterende, når man fra sin tidligere Windows-udgave er vant til, at computeren slukker sig selv. Heldigvis kan problemet meget nemt løses.

Et andet kendt problem er, at pc'en pludselig genstarter, midt imens man sidder og arbejder

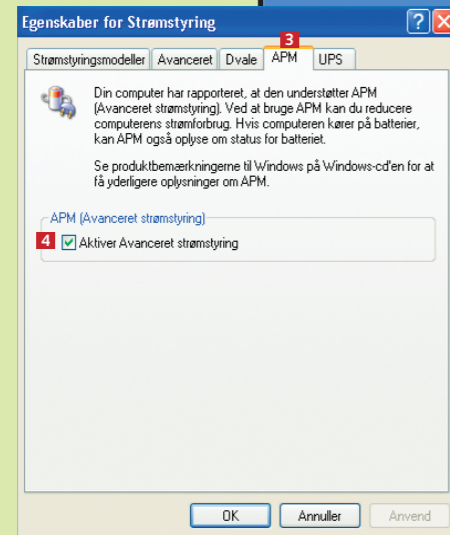
med et eller andet. Det gør den i de tilfælde, hvor vi tidligere fik blå skærm og næsten altid selv måtte genstarte. Det ærgerlige er selvfølgelig, hvis man mister noget, der ikke er gemt. Men også her er der råd at hente.

Gamle programmer kan også volde problemer, fordi de ikke er bygget til at køre under Windows XP. Benytter man sig imidlertid af muligheden for at bilde netop disse programmer ind, at Windows XP slet ikke er Windows XP, så fungerer de oftest fint.

Endelig kan der være problemer med programmer og computertilbehør som fx printer eller højttalere. Her er det altid godt at besøge producenten af det pågældende udstyrs hjemmeside og se, om der skulle være kommet nye drivere. De løbende tilbud om at hente nye opdateringer, som viser sig i en taleboble nederst til højre på skærmen, er det også værd at tage imod. Hvis det ikke løser problemet, kan det være, at der ligger en løsning i den indbyggede "Hjælp og support".

Pc'en vil ikke slukke

Hvis pc'en ikke slukker helt, men stopper med en oplysning om, at du nu selv kan slukke for den, er det oftest, fordi den avancerede strømstyring ikke er slået til.

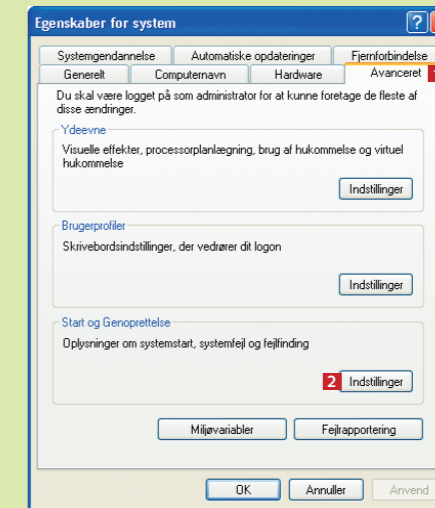
1 Klik på "Kontrolpanel" i "Start"-menuen, og klik på "Skift til klassisk visning" øverst til venstre, hvor der på dette billede står "Skift til kategorivisning" **1**, fordi der er skiftet til klassisk visning. Dobbeltklik på ikonet "Strømstyring" **2**.

2 Vælg fanen "APM" **3**, og sæt et flueben ud for "Aktiver Avanceret strømstyring" **4**. Løser det ikke problemet, bør man bede en ekspert om at se på sagen.

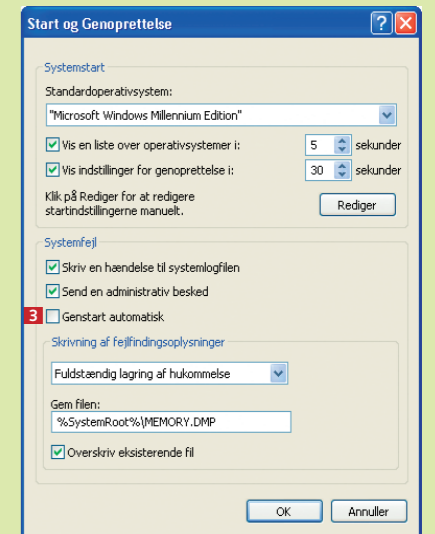
Pc'en genstarter af sig selv

Den tidligere pludselige blå skærm i forbindelse med alvorlige problemer i tidligere Windows-udgaver er i Windows XP blevet erstattet af en pludselig genstart af pc'en. Vil man have mulighed for at gemme sit arbejde, inden genstarten, kan det dog lade sig gøre.

1 Åbn kontrolpanelet i den klassiske visning. Dobbeltklik på ikonet "System".

2 Vælg fanen "Avanceret" **1**, og klik på knappen "Indstillinger" **2** under "Start og Genoprettelse".

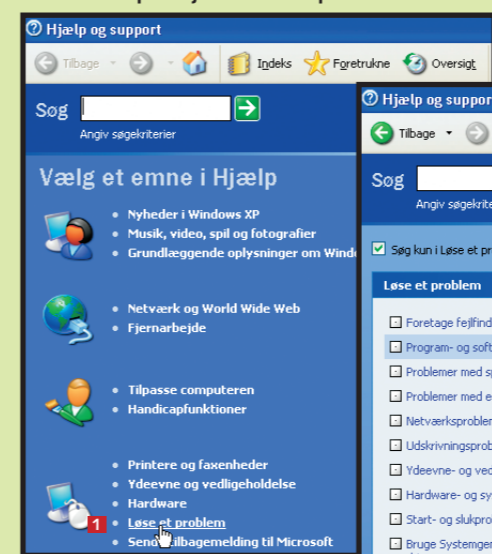

3 Fjern fluebenet ud for "Genstart automatisk" **3**.

Det gamle program virker ikke

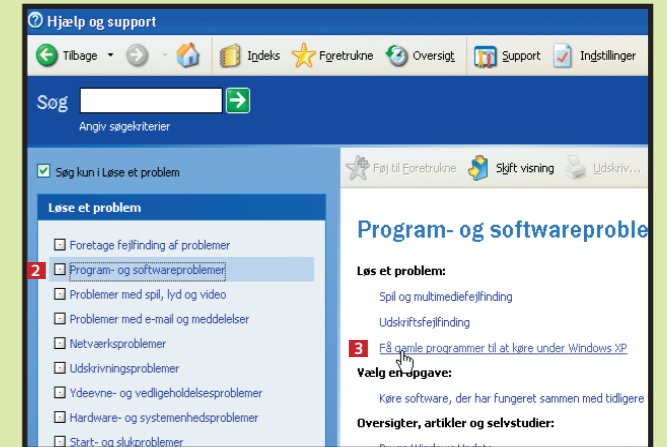
Det er ikke altid, at programmer, der har kørt fint under Windows 95, 98 eller ME, vil opføre sig korrekt under Windows XP, medmindre man bilder programmet ind, at det stadig kører under en af de tidligere Windows-versioner. Det kan man gøre i "Hjælp og support", som også giver løsninger på meget andet.

1 Klik på "Hjælp og support" i "Start"-menuen. Klik på linjen "Løs et problem" **1**.

3 Klik på den blå tekst et stykke nede, hvor der står "Start guiden Programkompatibilitet" **4**. Følg så guiden, som kan give dig en liste over dine programmer. Vælg det problematiske program og hvilken Windows-udgave, det kan køre i. Endelig kan du vælge farveindstillinger, hvilket næsten kun er relevant for spil. Guiden tester, om indstillingerne fungerer, og spørger, om du (anonymt) vil sende oplysningerne om dine ændringer til Microsoft, som så vil bruge dem til at forbedre programkompatibiliteten i den næste Windows-udgave.

2 Her er der mange muligheder for at finde løsninger på diverse problemer. Vi koncentrerer os dog om de gamle programmer. Klik på "Program- og softwareproblemer" **2** i ruden "Løs et problem" til venstre. Klik så på "Få gamle programmer til at køre under Windows XP" **3** i ruden til højre.

Tips til Windows XP

Windows XP har ikke den velkendte "Scandisk" til at gennemse harddisken for fejl. Åbn i stedet "Denne computer", højreklik på det drev, der skal undersøges, vælg "Egenskaber", fanen "Funktioner", og klik på knappen "Undersøg nu".

Hører du til dem, der bruger funktionen "Rejsetaske", og ikke kan finde den i Windows XP, skal du blot højreklikke på skrivebordet, vælge "Ny" og "Rejsetaske".

Var du ikke med fra starten?

Læs tidligere afsnit af Windows XP-skolen på K-CD'en under "Komputerskolen".

Det stod der i de foregående afsnit:

1 2 3 4 5 6 Windows XP skal aktiveres. Se hvordan, og lær det mest grundlæggende om XP: Det nye udseende, den nye "Start"-menu, mappernes nye funktioner og om at dele pc'en med andre.

1 2 3 4 5 6 Windows XP kan se ud som Windows 98/Me, hvis du vil have det sådan. Lær at tilpasse skrivebordet og "Start"-menuen, så det hele kommer til at fremstå præcis som du vil have det.

1 2 3 4 5 6 Orden og sikkerhed er kodeordene i tredje afsnit, der handler om oprydning, systemgendannelse, sikkerhedskopiering, beskyttelse af sine personlige filer og filsystemet NTFS.

1 2 3 4 5 6 Videoprogrammet Windows Movie Maker er som noget nyt en fast del af XP. Vi ser på det og dets muligheder samt på funktionerne i Windows Media Player, som også tilbyder flere nye funktioner.

1 2 3 4 5 6 Windows XP arbejder på en anden måde end de tidligere Windows-versioner. Det kan give problemer med ældre programmer og pc'ens hardware. Vi løser de mest almindelige kendte problemer.

Netværk og XP

Det har aldrig været så nemt at oprette et hjemmenetværk, som det er blevet med Windows XP. Den indbyggede guide leder dig igennem det meste.

Er der flere computere i hjemmet, er der mange fordele ved at forbinde dem i et netværk. Fx kan den gamle pc udmærket tjene som lagerplads til billeder, musikfiler eller lignende, selv om den ikke kører så hurtigt som den nye. Og når computerne er forbundet i et netværk, er det intet problem at se

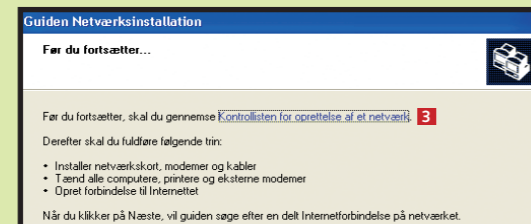
billeder eller høre musik på den nye computer, selv om filerne ligger gemt på den gamle. Spil er en anden mulighed, hvor familien kan dyste uden at skulle en tur ud over internettet. Og så kan alle computerne i netværket i øvrigt være fælles om både printer og internetforbindelse.

For at få netværket op at stå skal du investere i udstyr. Et netkort i hver pc er et must, og dertil kommer enten et såkaldt krydskabel eller en lille boks, de enkelte pc'er kan forbindes til med almindelige netkabler. Boksen kan enten være en hub eller en switch. Resten klarer Windows XP stort set selv. □

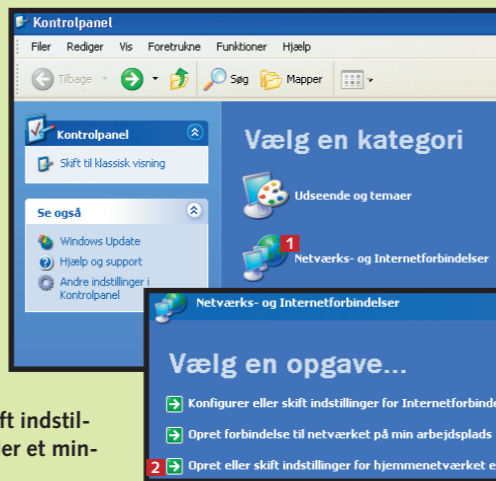
Opret netværket

Før du går i gang, skal alle computere, der skal indgå i netværket, være tændt. Det samme gælder den eller de printere, der skal deles. Og værtscomputeren skal være koblet på nettet, hvis computerne skal dele internetforbindelse.

2 Vælg opgaven "Opret eller skift indstillinger for hjemmenetværket eller et mindre kontornetværk" **2**.

3 Så starter "Guiden Netværksinstallation". Klik eventuelt på "Kontrollisten for oprettelse af et netværk" **3**, så du kan tjekke, at du har været igennem de nødvendige indledende manøvrer. Klik herefter på "Næste".

1 Klik på "Kontrolpanel" i "Start"-menuen, og vælg punktet "Netværks- og Internetforbindelser" **1**.

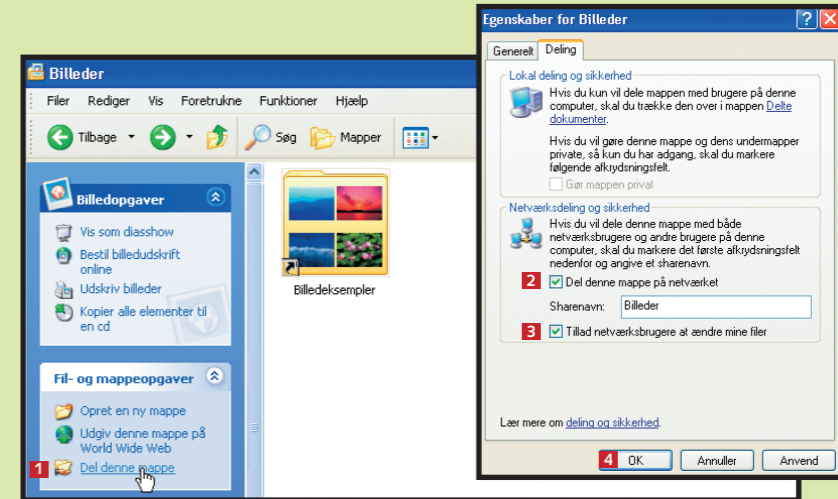

4 Først skal du vælge en værtscomputer med direkte adgang til nettet **4**. De andre computere får adgang gennem den. Den midterste mulighed **5** skal du vælge, når du senere kører guiden på alle de øvrige computere i netværket. Har du forbundet computerne via enten en hub eller en switch, skal du vælge den nederste mulighed **6**. Herefter klikker du blot på "Næste", mens du gennemgår guiden. Slut af med at sige ja til at oprette en diskette til netværksinstallation på netværkets øvrige computere. Og brug disketten til at køre guiden på den eller disse computere.

Del mapper

At oprette et netværk betyder ikke automatisk, at der er adgang til alt på netværket. Der skal først gives "tilladelse", før en mappe kan bruges på netværkets øvrige computere.

1 Åbn den mappe, du ønsker at dele på netværket, og klik på "Del denne mappe" **1** i opgaveruden til venstre.

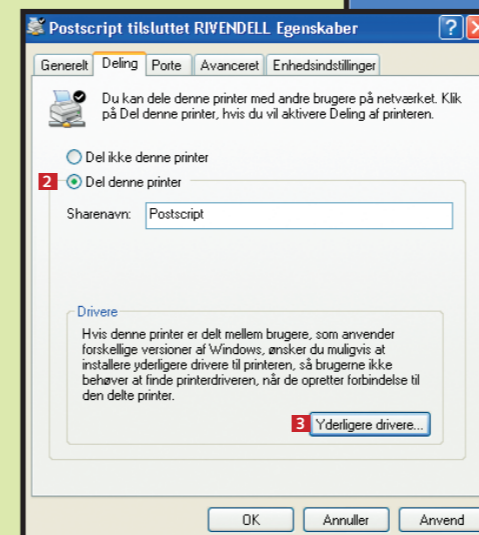
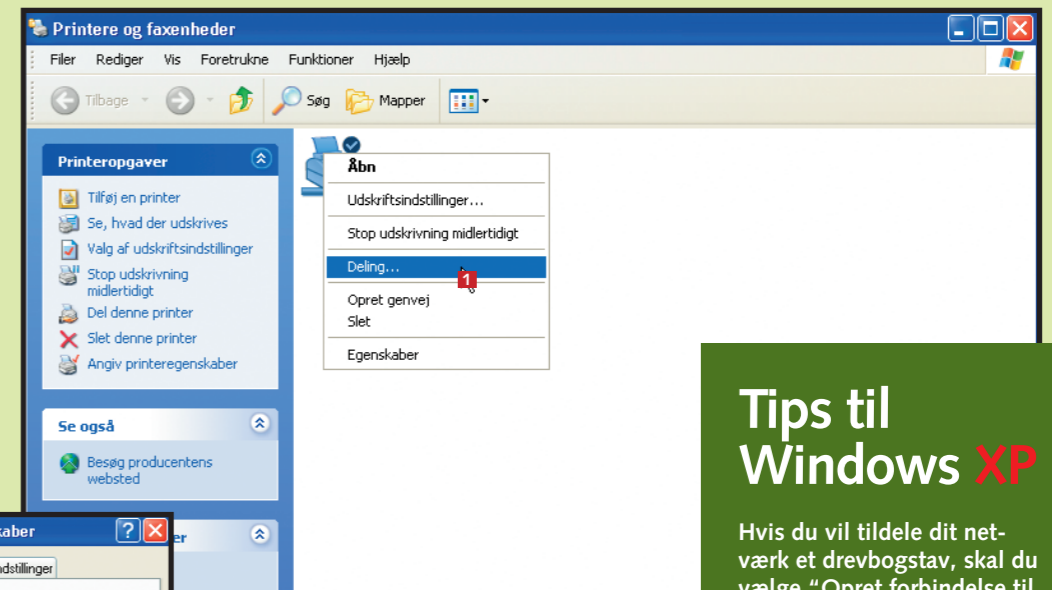

2 Sæt flueben ud for "Del denne mappe på netværket" **2**. Fjern fluebenet ud for "Tillad netværksbrugere at ændre mine filer" **3**, hvis filerne ikke må kunne ændres fra de andre computere. Klik "OK" **4**.

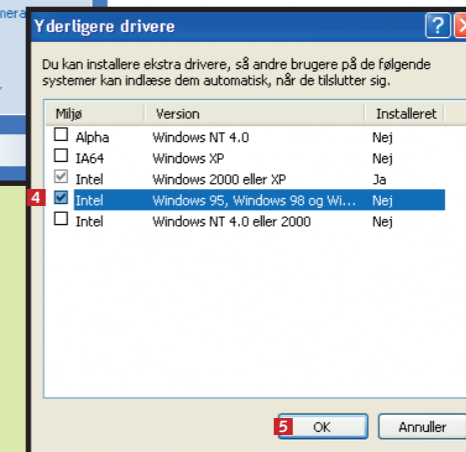
Del printer

Også familiens bedste printer kan deles og dermed bruges af alle computere i netværket.

1 Vælg "Printere og faxenheder" i "Start"-menuen. (Hvis menupunktet ikke ligger i "Start"-menuen, kan du finde det i opgaveruden ved i stedet at vælge "Netværkssteder"). Højreklik på den printer, der skal deles, og vælg "Deling" **1**.

2 Markér punktet ud for "Del denne printer" **2**. Hvis der er andre versioner af Windows end Windows XP på den eller de øvrige computere i netværket, skal du klikke på "Yderligere drivere" **3**.

3 Vælg den eller de øvrige aktuelle Windows-versioner **4** for at installere drivere til dem også. Klik "OK" **5**. Du bliver muligvis nødt til at indsætte Windows XP-cd'en for at installere driverne.

Tips til Windows XP

Hvis du vil tildele dit netværk et drevbogstav, skal du vælge "Opret forbindelse til netværk" i menuen "Funktioner" i en vilkårlig mappe og vælge et af de ledige drevbogstaver samt den mappe, hvor de delte filer ligger.

Vi du gøre et helt drev tilgængeligt for netværket, skal du højreklikke på det i "Denne computer" og vælge "Deling og sikkerhed".

Du kan også dele cd- og diskettedrev på netværket. Men du kan ikke dele en cd-brænder. Den vil kun fungere som almindeligt cd-drev på de øvrige pc'er.